

HABO KYRKA

Habo kyrka brukar kallas för "Träkatedralen vid Vättern". Med sin storlek, sitt spånklädda yttre och sin träinredning gör den verkligen skäl för namnet. Den ligger i "Habo Kyrkby", ungefär 4 km väster om Habo samhälle – järnvägen kom under senare delen av 1800-talet att dras längre österut, där det nya stationssamhället växte upp. Där finns i dag S:t Johannes kyrka från 1993.

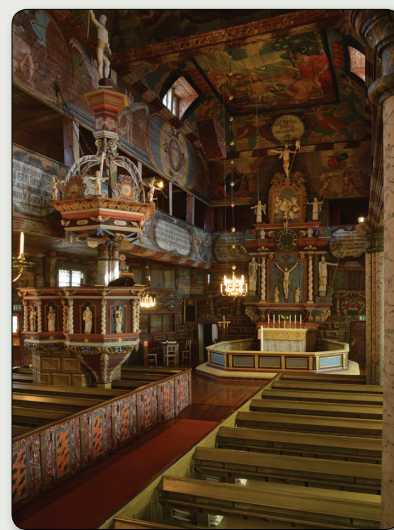
Den första kyrkan tros ha byggts på 1100-talet. Den bevarade sakristian av sten kan vara från denna kyrka. År 1643 byggdes kyrkan om till korskyrka. Nuvarande utseende fick den 1723, bortsett några smärre sentida förändringar. Klockstapeln från 1760, med tre klockor, står på kyrkans norra sida.

Flera större restaureringar har gjorts under årens lopp, bland annat 1872, 1908 och på 1950-talet, men utan att egentligen förändra kyrkans karaktär.

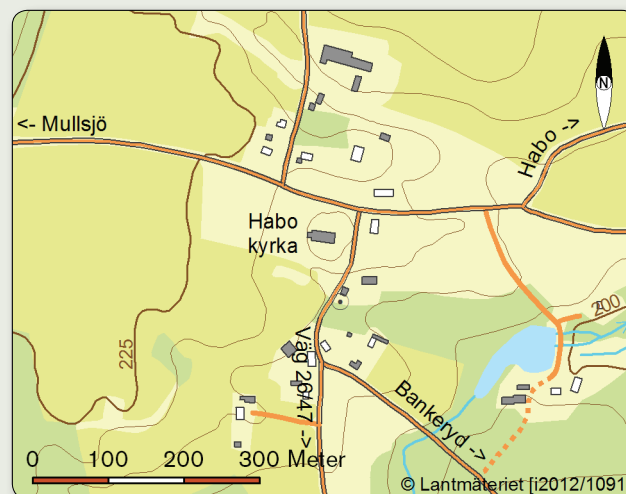
När man stiger in i kyrkorummet slås man av den rikt dekorerade interiören. Alla synliga ytor, såväl väggar som tak, är målade. Tema är Katekesen och motiven illustrerar Tio Guds bud, Trosbekännelsen och Herrens bön. Målningarna utfördes 1741 av Johan Christian Peterson och Johan Kinnerus, båda målarmästare i Jönköping. Med sig hade de var sin lärning, vilkas namn står skrivna i taket: Joachim Conrad Schwartz och Peter Edberg.

I koret står en av kyrkans äldsta inventarier: en dopfunt i sandsten från 1200-talets mitt. I stensakristian finns en medeltida Johannesskulptur och även delar av ett medeltida altarskåp i form av skulpturer och skurna masverksdelar.

Altaruppsatsen och predikstolen från 1723 är tillverkade av bildhuggaren Jonas Ulberg. Detta arbete blev troligen hans sista eftersom det enligt arkivmaterial var hans änka som mottog slutbetalningen. Altaruppsatsen kompletterades 1740 med ett ur med en "klockpojke" som slår ett slag varje hel timma. På västläktaren står en orgel vars fasad är byggd av Johan Niclas Cahman 1736.

Habo kyrka med dess rika interiörmåleri. Foto Jönköpings läns museum.

SMULTRONSTÄLLE 14

HITTA HIT

Följ skylt "Habo kyrka" från Habo samhälle alternativt från Rv 26/47, mellan Jönköping och Mulsjö.

Koordinater:

N 6416373 / E 441940
(SWEREF 99 TM). N 57°
53' 7,47", E 14° 1' 15,05"
(WGS84)

Habo kyrkby omgiven av ett böljande odlingslandskap. Foto Leif Gustavsson. L.G.foto.

JÖNKÖPINGS LÄNS
MUSEUM

036-30 18 00 • www.jkpglm.se

SMULTRONSTÄLLEN

Ute i landskapet finns massor att upptäcka! Läns museet presenterar här smakprov på sevärdheter i Jönköpings län med utgångspunkt i kulturmiljöer och kulturarv.

Här finns välkända kulturminnesmärken såsom Habo kyrka och domarringarna i Smålandsstenar, men också mer okända pärlor såsom flottningsslämnarna i Valån och Stengårdshults kyrka. I länet finner vi många spår efter forna tiders människor och verksamheter, allt ifrån slott- och herresäten till övergivna vägbanor och odlingsrösen i skogsmark.

Vår tanke med Smultronställen är att det ska locka till utflykter i kulturlandskapet – där finns vår historia, som tar sig olika uttryck i den fysiska miljön. Det är ett arv värt att uppleva och värna. Under rubriken Smultronställen kommer vi allteftersom fylla på med ännu fler sevärdheter, både för länsbor och långväga besökare. Ju fler som upptäcker dessa pärlor, desto större möjlighet att de bevaras för framtiden.

FAKTA

I Jönköpings län finns över 40 000 registrerade fornlämningar, 87 riksintressanta kulturmiljöer, närmare 130 byggnadsminnen, ungefär 150 kyrkor, 100-talet hembygdsgränder med samlad äldre bebyggelse, ett stort antal industrihistoriska miljöer samt två kulturresevat. Därtill finns också ett stort antal kulturmiljöer med bevarandevärd bebyggelse. En del av dessa kan man få information om via länsstyrelsens och kommunernas hemsidor. Man kan även hitta beskrivningar via de olika hembygdsföreningarnas respektive sidor.

BRA ATT VETA

Tillgängligheten till de olika smultronställena varierar. En del är välskyltade, enkelt tillgängliga och uppfyller krav på parkeringsplatser etc. Andra kräver mer av besökaren, kanske behöver man gå en längre sträcka för att nå sitt mål, ibland är det snarlig skog och väl framme möts man kanske av en trasig skylt (om det ens funnits någon). Platserna bär dock alltid på en spännande och intressant historia.

Notera också att många av de kulturhistoriska byggnaderna är privatägda och endast tillgängliga för exteriör beskådan. Respektera privat tomtmark. Många kyrkor är öppna sommartid. Under andra tider på året brukar man kunna kontakta kyrkvaktmästaren som öppnar upp.

